

Kendelse

afsagt den 15. marts 2022

Sag nr. 2021-80-0761

[Klager]

mod

TV2 Østjylland

[Klager] har klaget til Pressenævnet over et nyhedsindslag bragt i TV2 Østjyllands nyhedsudsendelse den 10. november 2021 kl. 19.30, samt følgende artikler, som alle er bragt på tv2ostjylland.dk; artiklen ”Ørsted lover bæredygtighed - nu sås der tvivl om løftet” af 10. november 2021, artiklen ”Tvivl om grønne løfter: Nu kræver energigigant svar” af 11. november 2021, samt artiklerne ”S-ordfører om biomasse-historie: - Det er ret alvorligt” og ”Grøn ordfører: Træpiller er simpelthen ikke bæredygtigt nok” af 12. november 2021, idet [Klager] mener, at god presseskik er tilsidesat.

[Klager] har klaget over, at TV2 Østjylland i omtalen mod bedre vidende har anvendt et citat fra [Klager]s direktør i en forkert og for klager skadelig kontekst.

1 Sagsfremstilling

Forud for offentliggørelsen

Pressenævnet har fra TV2 Østjylland modtaget kopi af dele af en mailkorrespondance, som fandt sted mellem parterne forud for offentliggørelsen af den påklagede omtale. Heraf fremgår det, at [Klager] den 2. november 2021 skrev følgende til en journalist fra TV2 Østjylland:

”Lige en detalje, nu du siger, at klippet måske bliver endnu kortere. Du spørger [Klagers direktør]: ”De træpiller, der ender i Danmark. Kan du sige 100 procent, at dem, de er bæredygtige?” Du stiller ham altså et generelt spørgsmål om ’træpiller, der ender i Danmark’, og dét er hvad han svarer på her. Bare så du ikke erstatter dit spørgsmål med noget han ikke forholder sig til i citatet.”

Til dette svarede journalisten to minutter senere:

”Jeg kommer ikke til at erstatte mit spørgsmål med noget andet. Mit spørgsmål kommer med.”

Det påklagede indslag

TV2 Østjylland bragte i deres nyhedsudsendelse den 10. november 2021 kl. 19.30 et omkring 12 minutter langt indslag med overskriften ”*Er fjernvarmen virkelig 100 procent bæredygtig?*”. Indslaget, som fortsat er tilgængeligt på tv2ostjylland.dk, indledes i nyhedsstudiet med følgende speak:

[Tidskode 00:00 – 00:21]

”*Nyhedsværten*: Når århusianske fjernvarmekunder tænder for radiatoren, er det med løftet fra leverandøren Ørsted og Studstrupværket, at varmen er 100 % grøn og bæredygtig. Det er de her certifikater den altafgørende dokumentation for. [På skærmen bag nyhedsværten vises SBP-mærket, FSC-mærket og PEFC-mærket]. Men nu kan vi her på TV2 Østjylland afsløre, at det ikke nødvendigvis altid forholder sig sådan.”

Herefter fremgår et interview med en aarhusiansk borger, som udtaler sig om vigtigheden af, at fjernvarmen i hendes radiatorer er bæredygtig, hvorefter udsendelsen fortsætter med følgende speak:

[Tidskode 01:04 – 01:29]

”*Speak, voiceover, mens der vises optagelser af Studstrupværket*: Ørsted lover, at de er bæredygtige, fordi træpillerne, som de blandt andet får fra Estland, kommer med godkendte certifikater. Og det er certifikater, der skal sikre, at træpillerne laves bæredygtig, og at biodiversiteten ikke lider.

[...]

[Der klippes til optagelser af en journalist i et fly, og derefter vises en del af et Europakort med en rød ring om Estland]

Speaker: Vi beslutter os for at sende en reporter til Estland for at undersøge sagen nærmere.”

I indslaget vises der nu et interview med en skovfoged i Estland, der udtaler sig om sin kamp for at bevare de estiske skove.

[Tidskode 02:01 – 02.20]

”*Speak, voiceover, mens der vises optagelser af skovfogeden og journalisten, der går rundt i et skovområde, hvor næsten alle træer er blevet fældet*: Når et skovområde fældes på den her måde, hedder det clear cutting, hvor de som en plæneklipper rydder det hele. Det er ikke nødvendigvis ulovligt at clear cutte et område, men ifølge en række eksperter, som vi har talt med, så går det hårdt ud over både bæredygtigheden og biodiversiteten. [...]

Indslaget fortsætter med oplysninger om, hvordan træfældningen påvirker biodiversiteten og særligt dyrelivet negativt. Det oplyses, at en stor del af den biomasse, der bliver til fjernvarme i Aarhus, kan komme fra de berørte skove i Estland. Herefter oplyses det, at flere i Danmark

har gjort opmærksom på, hvad, de betegner som, ”den kritiske situation” i Estland, og der bringes et interview med naturformidler [Naturformidleren], der udtaler sig om, hvordan træfældningen skader biodiversiteten i Estland. Der fremgår endvidere et interview med præsident for Danmarks Naturfredningsforening, [Præsidenten], som udtaler:

[Tidskode 03:53 – 04:01]

”[Præsidenten]: Jamen vi har jo både hørt fra forskere i Estland, og vi har hørt det fra de grønne NGO’er, at dér hvor Danmark henter biomassen, der har naturen det rigtig dårligt.”

I indslaget fremgår nu et interview med en estisk politiker, som bl.a. fortæller, at træer fra clear cuttede områder anvendes i produktion af træpiller, fordi ingen holder øje med, om reglerne bliver overholdt. Det oplyses herefter i speak, mens der vises optagelser af en bil, der kører hen til en fabrik, at Tv-holdet besøger en fabrik, der laver træpiller. Det oplyses, at fabrikken er ejet af virksomheden Graanul Invest, som Ørsted køber sine træpiller af.

[Tidskode 05:05 – 10:33]

”Speak, voiceover, mens der vises optagelser af en stor mængde fældede træstammer, som ligger i lange stabler i et industriområde: Her ser vi bunker af træ, der tilsyneladende venter på at blive hentet ind og hakket til træpiller. Alt det træ burde ifølge Ørstedes egen hjemmeside være resttræ.

Speak, voiceover, mens der vises udklip af tekst fra Ørstedes hjemmeside, der læses op: Typisk toppe, grene og savsmuld fra savværker samt frasorterede stammer, der er ramt af sygdom eller er skæve. Og intet fældning må gå ud over økosystemet eller biodiversiteten.

Speak, voiceover, mens der vises optagelser af de mange, stablede træstammer: Og netop derfor mener [Skovfogeden] [skovfoged hos Estonian Forest Aid], at de træer aldrig skulle være fældet.”

[...]

Speak, voiceover, mens der vises optagelser fra estiske skove: Rapporter, forskere, NGO’er og ornitologer ser, at dyrelivet er i tilbagegang i skovene. Og det er et problem, fordi træpillerne rent faktisk har certifikater, der jo netop lover, at biodiversitet og bevaringsværdige områder beskyttes. Her i området er det gået hårdt ud over den lille fluesnapper, den store flagspætte og tjuren her.

[Der klippes til et interviewet med naturformidler [Naturformidleren]]

[Naturformidleren]: Jeg stiller mig meget skeptisk over for de påstande, der kommer fra Ørsted, i forhold til de realiteter, som vi ser i Estland, hvor vi ser en skov, der simpelthen forsvinder. Altså en fuldstændig ubæredygtig hugst.

[Der klippes tilbage til optagelser fra de estiske skove]

Speaker: Men certifikaterne lover jo 100 % bæredygtighed og biodiversitet, eller gør de? Vi har talt med det firma, som uddeler og kontrollerer certifikaterne. De hedder [Klager], og de ligger her i Estland og har en dansk direktør.

[Der klippes til et interview med direktør hos [Klager], [Klagers direktør]]

Journalist: Hvor ofte tjekker I de forskellige virksomheder?

[Klagers direktør]: Normalt tjekker vi én gang om året. Så det vi går ud og tjekker er, at de har et system på plads, som overholder alle regler, og at deres procedure er på plads.

Journalist: Så hvad med de andre 364 dage om året?

[Klagers direktør]: Jeg plejer at sammenligne certificeringer med færdselsloven. Du ved, vi har en lov, og den skal følges, og så er der nogen, der kontrollerer en gang i mellem. Men det er jo ikke nogen garanti for, at reglerne altid bliver overholdt. Vi er rimelig sikre på, at det gør en forskel, at vi er ude og certificere, og at vi har de her kontrolfunktioner. Men ligesom med færdselsloven er det jo ikke en garanti for, at der aldrig er nogen, der kører for hurtigt.

Journalist: De træpiller, som ender i Danmark, kan du sige 100 % om dem, at de er bæredygtige?

[Klagers direktør]: Nej, det kan jeg overhovedet ikke, men der er heldigvis kommet en masse fokus på standarder og krav på træpiller i dag sammenlignet med, hvad der var for bare ti år siden.

Speak, voiceover, mens der vises billeder af fældede træstammer: Danmarks Naturfredningsforening mener slet ikke, at certifikaterne virker.

[Der klippes til interviewet med præsident for Danmarks Naturfredningsforening, [Præsidenten]]

[Præsidenten]: Man har jo nogle certifikatsystemer, som virksomhederne læner sig op ad. Og det gør de jo udelukkende, fordi de oprigtigt mener og tror, at det her er godt. Når vi så graver i det, kan vi jo se, at det ikke hænger ordentligt sammen. Man passer ikke ordentligt på naturen. Man passer ikke ordentligt på de oprindelige skove i de lande, hvor biomassen kommer fra. Så det er ikke nok bare at plante noget ny skov.

[Der klippes til optagelser fra skovene i Estland]

Speak, voiceover: Så certifikaterne er altså ikke 100 % bæredygtige. Danmarks Naturfredningsforening anerkender dem ikke, og fuglene forsvinder. Men hvordan er det så, at Ørstedes træpiller er 100 % bæredygtige?

[Der klippes til et interview med Senior Manager i afdelingen for Bioenergy Sustainability hos Ørsted, [Senior manageren]]

Journalist: [Klagers tidligere navn] eller [Klager] de står underskrevet mange steder hos jer og også hos Graanul Invest. Når jeg så snakker med [Klagers direktør] fra [Klagers tidligere navn], så siger han, at han ikke kan garantere, at biomassen er 100 % bæredygtig.

[Senior manageren]: Altså vores biomasse er certificeret, og dermed er vi enige med både de danske myndigheder og EU's myndigheder om, at certificeret biomasse er bæredygtig biomasse.

Journalist: Så når I på jeres hjemmeside siger, at I udelukkende bruger bæredygtig biomasse, så leverer I det, I lover? Det kan du garantere 100 %?

[Senior manageren]: Jeg garanterer, at alt vores biomasse er certificeret, og dermed følger det de anbefalinger, der kommer fra myndighederne.

Journalist: Jeg er helt med på, at den er certificeret. Men er den også 100 % bæredygtig?

[Senior manageren]: Den er 100 % certificeret, og dermed er den også bæredygtig [...] de danske myndigheder og EU's myndigheder og generelt i samfundet er der besluttet, at biomasse, der er certificeret, det er bæredygtigt.

Journalist: Og den er 100 % bæredygtig, selvom [Klagers direktør] fra [Klagers tidligere navn] siger, at han ikke kan garantere, at den er 100 % bæredygtig.

[Senior manageren]: Jeg ved jo ikke, hvad du har snakket med [Klagers direktør] om eller i hvilken sammenhæng, det er givet. Men biomasse, der er certificeret er 100 % bæredygtig ifølge de danske myndigheder og ifølge EU's myndigheder. [...]"

Indslaget afsluttes med interviewet med den aarhusianske fjernvarmekunde, som på baggrund af indslagets oplysninger konkluderer, at der er tale om "greenwashing", når fjernvarmen i Aarhus oplyses at være bæredygtig.

De påklagede artikler

- Artiklen *"Ørsted lover bæredygtighed - nu sås der tvivl om løftet"*

TV2 Østjylland bragte den 10. november 2021 på tv2ostjylland.dk artiklen *"Ørsted lover bæredygtighed - nu sås der tvivl om løftet"* med underrubrikken:

"Danmarks største energiselskab lover kunderne i Aarhus 100 procent bæredygtig biomasse, fordi deres træpiller har de rigtige certifikater. Men firmaet, der giver certifikaterne, siger, at de ikke kan love 100 procent bæredygtighed."

Af artiklen fremgår bl.a.:

"Når de aarhusianske borgere skruer op for deres radiatorer, lover energiselskabet Ørsted, at varmen er produceret på 100 procent bæredygtig biomasse – flis og træpiller – indkøbt i blandt andet Estland. Og det kan Ørsted love, fordi deres biomasse har de rette certifikater.

Men TV2 ØSTJYLLAND kan nu fortælle, at firmaet [Klager], der tildeler certifikaterne, ikke kan love 100 procent bæredygtighed.

- Nej, det kan jeg overhovedet ikke. Men jeg kan sige, at der heldigvis er kommet en masse fokus på standarder og krav for træpiller i dag sammenlignet med, hvad der var for bare 10 år siden."

I artiklen fremgår her med mindre skrift teksten: *"Læs også: Tvivl om grønne løfter: Nu kræver energigigant svar"*, som udgør et link til artiklen med samme overskrift, der er indsat nedenfor. Artiklen fortsætter:

"Sådan lyder det blandt andet fra [Klagers direktør], direktør i virksomheden [Klager], da TV2 ØSTJYLLAND sætter ham i stævne på hans kontor i den estiske by Tartu.

Firmaet, der skal give de bæredygtige certifikater, kan altså ikke love 100 pct. bæredygtighed. Så spørgsmålet er, om Ørsted stadig kan holde løftet om bæredygtighed.

- Vores biomasse er certificeret, og dermed er vi enige med både de danske myndigheder og EU's myndigheder om, at certificeret biomasse er bæredygtig biomasse, siger [Senior manageren], senior manager og bæredygtighedsansvarlig for biomasse i Ørsted, til TV2 ØSTJYLLAND.”

I artiklen fremgår her en mindre rude, som viser en skærm, hvorpå det er muligt at afspille en godt 21 minutter lang tv-dokumentar fra YouTube med overskriften ”Ødelægger dansk firma beskyttet natur i Estland?”. Det er via skærmen muligt at følge et link til YouTube.com, hvor samme dokumentar er tilgængelig via TV2 Østjyllands YouTube-profil. I artiklen fremgår herefter:

”Hvor kommer træet fra?

Ørsted, der ejer Studstrupværket, som leverer fjernvarme til godt 100.000 århusianske husstande, importerer 23 procent af deres biomasse fra Estland. Virksomheden køber blandt andet biomassen af Europas største producent af træpiller, der hedder Graanul Invest.

Alt, hvad Graanul Invest sælger til Ørsted, er rigtig nok certificeret. Men spørgsmålet er, om certifikaterne er ensbetydende med 100 pct. bæredygtighed.

I en skov øst for Tartu møder TV2 ØSTJYLLAND [Skovfogeden], skovfoged igennem 10 år og klimaforkæmper for Estonian Forest Aid.

Han viser, hvordan der gennem årene er blevet fældet store mængder træ. Og han frygter, at en del af træet er endt som certificeret biobrændsel, selvom der – efter hans mening – ikke er tale om bæredygtighed. Det er specielt dyrelivet, [Skovfogeden] er nervøs for.

- Det er mest de små dyr, det går ud over. Egerne og fugle. Det er rederne, der bliver ødelagte. Selv ørnereder, siger han.

Estisk politiker kritiserer biomasseproduktionen

Det er ikke kun fuglene, det går ud over. Der bliver også fældet voldsomt i Natura 2000 områder, der er beskyttet af EU. Beskyttelsen skal sikre planter, svampe og fuglelivet. I det område, som TV2 Østjylland besøger, er der en beskyttelse på 16 fuglearter.

[Politiker A] er tidligere minister i Estland og formand for socialdemokraterne i landet. Han anerkender, at der bliver clear cuttet for meget træ i Natura 2000 områderne. Clear cutting betyder, at alt træ fældes i et stort område.

[...]

Spørgsmålet er nu, om træet fra skovene bliver brugt til biomasse-produktion.

- Ja, selvfølgelig. Og ingen holder øje, siger [Politiker A].

Bøder til datterselskabs medarbejdere

I det sydlige Estland ligger det beskyttede Natura 2000-område Otepää. Her besøger vi to forskellige skovområder, der er ejet af træfældningsfirmaet Valga Puu. De har de rette certifikater, og er ejet af Graanul Invest.

Områderne har været udsat for clear cutting. Der har tidligere være skov, som har været op til 90 år gammel, men nu er skoven væk. Og netop det at fælde for meget skov, har skovarbejdere fra Valga Puu tidligere fået bøde for.

[...]”

I artiklen fremgår her følgende faktaboks:

”Certifikaterne

Når Ørsted kan kalde deres biomasse 100% bæredygtigt, er det altså på grund af de forskellige certificeringsordninger, som Ørsted benytter. Og det er firmaet [Klager], der har licens til at tildele certifikaterne til biomassen og de har kontor i Estland.

Det er primært tre forskellige certifikater, som biomassen stræber efter. PEFC, SBP og FSC.

[...]”

Herefter fortsætter artiklen:

”Lov skal følges

I Tartu har [Klager] kontor. Det er herfra, de kører ud og tjekker firmaernes produktion og behandling af blandet andet skovområder. Virksomheden kontrollerer og sikrer, at biomassen produceres korrekt, så den kan opfylde kravene til certifikaterne.

Hvor ofte tjekker I virksomhederne?

- Normalt tjekker vi én gang om året. Vi sikrer os, at de har et system på plads, så de overholder alle regler og procedurer.

Hvad med de andre 364 dage om året?

- Jeg plejer at sammenligne certificeringer med færdselsloven. Du ved, vi har en lov og den skal følges. Så er der nogen, der kontrollerer en gang i mellem. Men det er jo ikke nogen garanti for, at reglerne altid bliver overholdt. Vi er rimelige sikre på, at det gør en forskel, at vi er ude og certificerer og at vi har de her kontrolfunktioner. Men ligesom med færdselsloven er det ikke en garanti for, at der aldrig er nogen, der kører for hurtigt.

Ørsted fastholder

Ørsteds Senior Manager i afdelingen for Bioenergy Sustainability, [Senior manageren], vil gerne forholde sig til, hvordan Ørsted kan skrive 100% bæredygtig biomasse på sin hjemmeside, når [Klager] ikke kan love det.

Så når I på jeres hjemmeside skriver, I udelukkende bruger bæredygtig biomasse, så leverer I det I lover. Det kan du garantere 100 pct.?

- Jeg garanterer, alt vores biomasse er certificeret, og dermed følger vi de anbefalinger, der kommer fra myndighederne.

Jeg er helt med på, at det er certificeret. Men er den også 100 pct. bæredygtig?

- Den er 100% certificeret og dermed er den også bæredygtig, for det er det, som de danske myndigheder, EU myndigheder og generelt i samfundet har besluttet, at biomasse, der er certificeret, er bæredygtig.

Og den er 100% pct. bæredygtig, når [Klagers direktør] fra [Klager] siger, at han ikke kan garantere, den er 100 pct. bæredygtig?

- Jeg ved jo ikke, hvad du har snakket med [Klagers direktør] om, og i hvilken sammenhæng det er givet. Men biomasse, der er certificeret, det er 100% bæredygtigt ifølge de danske myndigheder og ifølge EU's myndigheder.

[...]

Du kan se hele dokumentaren på TV2 ØSTJYLLANDs YouTube-profil [Ordene ”TV2 ØSTJYLLANDs YouTube-profil” udgør et link til denne YouTube-profil, *Pressenævnet*].”

Nederst i artiklen fremgår det nyhedsindslag fra TV2 Østjyllands nyhedsudsendelse den 10. november 2021, som ligeledes er påklaget, og som er gengivet ovenfor.

- *Artiklen ”Tvivl om grønne løfter: Nu kræver energigigant svar”*

TV 2 Østjylland bragte den 11. november 2021 på tv2ostjylland.dk artiklen ”*Tvivl om grønne løfter: Nu kræver energigigant svar*” med underrubrikken:

”Kommer din fjernvarme fra 100 procent bæredygtige kilder eller ej? Det vil energiselskabet Ørsted nu have klart svar på efter TV2 ØSTJYLLANDs dækning.”

Øverst i artiklen afspilles et omkring seks minutter langt nyhedsindslag fra TV2 Østjyllands nyhedsudsendelse den 11. november 2021 kl. 19.30, hvoraf følgende bl.a. fremgår:

”*Studieværten*: Historien om grøn og bæredygtig fjernvarme. I går kunne vi her på TV2 Østjylland fortælle, at [Klager] ikke kan garantere, at de træpiller, der kommer fra Estland, og blandt andet bliver brugt på Studstrupværket i Aarhus, er 100 % bæredygtige. Det er ellers [Klager], der står for certifikater, som dokumenterer, at træpillerne kommer til på en 100 % bæredygtig måde. Nu skal [Klager] stå til regnskab for deres dokumentation.

[Der klippes til interview med [Direktøren], som er administrerende direktør hos AffaldVarme Aarhus.

[*Direktøren*]: Jeg synes, at det er bekymrende.

Speaker: Meldingen her til morgen var klar fra AffaldVarme Aarhus.

[*Direktøren*]: Derfor er det også, at vi har rettet henvendelse til Ørsted for at få en redegørelse for, om de kan dokumentere, at det i virkeligheden er bæredygtigt.

Speaker: I går kunne TV2 Østjylland fortælle, at der kan stilles spørgsmål ved påstanden om, at fjernvarme, der kommer fra blandt andet Studstrupværket her [der vises billeder af Studstrupværket], ikke er 100 % bæredygtig.

[Der et klip fra interviewet med Ørsteds Senior Manager i afdelingen for Bioenergy Sustainability [Senior manageren], som ligeledes fremgår af nyhedsindslaget bragt den 10. november 2021]

[*Senior manageren*]: Certificeret biomasse er bæredygtig biomasse.

[Der klippes til interviewet med direktør hos [Klager], [Klagers direktør], som også fremgår af nyhedsindslaget bragt den 10. november 2021]

Journalist: De træpiller, som ender i Danmark, kan du sige 100 % om dem, at de er bæredygtige?

[*Klagers direktør*]: Nej, det kan jeg overhovedet ikke.

Speak, voiceover, mens der vises optagelser af et dokument fra Ørsted med titlen ”Redegørelse om certificering af træpiller”: Og for få timer kom den så. En redegørelse fra energiselskabet Ørsted, som AffaldVarme havde bedt om. Ifølge

redegørelsen, som TV2 Østjylland er i besiddelse af, lyder det blandt andet, at Ørsted forventer, at de kan stole på certificeringerne. Alligevel skriver Ørsted følgende i redegørelsen. [Der læses op fra redegørelsen og teksten vises på skærmen]. ”Vi har bedt [Klager] om en redegørelse for, hvordan de sikrer, at alle krav i certificeringsordningerne er overholdt, og hvordan de fremadrettet vil sikre bæredygtigheden af de produkter, vi køber”.

[...]

Speaker: Men [Klager] mener stadig, at de er blevet misforstået.

Journalist: Hvad er bæredygtig så?

[Senior manageren]: Jamen det er jo det, som ikke klart er defineret. Det afhænger af den person, som bruger ordet, som jeg nævnte. Skovejeren kalder det bæredygtigt, hvis økonomien hænger sammen. Fredningsfolkene, hvis der ikke bliver fældet træer. Ørsted, hvis træpillerne er certificeret efter internationale regler. Og jeg har så min egen udlægning af bæredygtighed, som afviger lidt fra de tre andre. Det er ikke et entydigt defineret begreb. Det afhænger af, hvem man er, og hvad man mener, der er bæredygtigt.

[Der klippes til interviewet med [Direktøren]]

Speaker: Tilbage til AffaldVarme.

[Direktøren]: Jeg tror ikke, at hverken Ørsted eller certificeringsmyndighederne kan sige, at alle træpiller – hver enkelt lille piece – den er bæredygtig, det tror jeg ikke. Når det så er sagt, så har vi jo faktisk en opsagt aftale med Ørsted i 2030. Der skal vi ikke have træpiller mere. Der vil vi have mere lokal varme. [...]

Af selve artiklen fremgår bl.a.:

”Landets største energiselskab, Ørsted, kræver nu, at samarbejdspartneren [Klager] forklarer sig i en sag om bæredygtig biomasse. Det fremgår af en redegørelse fra Ørsted til fjernvarmeleverandøren AffaldVarme Aarhus, som TV2 ØSTJYLLAND har set.

Redegørelsen kommer frem, efter TV2 ØSTJYLLAND onsdag kunne fortælle, at [Klager] ikke kan garantere, at træpiller og flis, der bliver brugt til dansk fjernvarme-produktion på kraftvarmeværker som Studstrupværket ved Aarhus, stammer fra træer, der er fældet 100 procent bæredygtigt.

- Det finder vi meget bekymrende, da [Klager] er vores uafhængige kontrolinstans af de certificerede skove, skriver Ørsted blandt andet i redegørelsen.

Ørsted lover ellers sine varmekunder, at varmen er produceret med 100 procent bæredygtig biomasse. Løftet er baseret på, at biomassen har de rette certifikater.”

I artiklen fremgår her med mindre skrift ”Læs også: Ørsted lover bæredygtighed – nu sås der tvivl om løftet”, som udgør et link med artiklen med samme overskrift, der er indsat ovenfor. Artiklen fortsætter:

”Ørsted lover ellers sine varmekunder, at varmen er produceret med 100 procent bæredygtig biomasse. Løftet er baseret på, at biomassen har de rette certifikater.
Ingen garanti

TV2 ØSTJYLLAND har været i Estland, hvor 23 procent af den biomasse, Ørsted indkøber, stammer fra. Det er virksomheden, [Klager], der står for de certifikater, som ifølge Ørsted skulle dokumentere 100 procent bæredygtighed.

Men direkte adspurgt kan direktøren for [Klager] ikke love, at certifikaterne er ensbetydende med, at træerne, der senere bliver lavet til biomasse, er fældet 100 procent bæredygtigt.

- Nej, det kan jeg overhovedet ikke. Men jeg kan sige, at der heldigvis er kommet en masse fokus på standarder og krav for træpiller i dag sammenlignet med, hvad der var for bare 10 år siden, sagde direktør [Klagers direktør], da TV2 ØSTJYLLAND satte ham i stævne i Estland.

Det er blandt andet den udtalelse, der er faldet Ørsted for brystet. Over for TV2 ØSTJYLLAND bekræfter Ørsted i dag kravet om en redegørelse fra [Klager].

- Det er helt afgørende, at produktionsskovene forvaltes bæredygtigt, og det skal certificeringsordningerne sikre. TV2 Østjyllands udsendelse viser en udtalelse fra [Klager], der sår tvivl om, hvorvidt de kan garantere, at skovene forvaltes i overensstemmelse med certificeringskravene.

- Vi har derfor bedt [Klager] om en redegørelse for, hvordan de sikrer bæredygtigheden af de produkter, vi køber. Det er vigtigt, at vi fortsat kan have tillid til certificeringssystemerne, lyder det fra [Senior manageren], senior manager og bæredygtighedsansvarlig for biomasse i Ørsted, i et skriftligt svar til TV2 ØSTJYLLAND.

[Klager]s direktør, [Klagers direktør], oplyser torsdag til TV2 ØSTJYLLAND, at Ørsted nok skal få, hvad de beder om. Han mener derudover, at de er blevet misforstået.

- Det (bæredygtighed, red.) er ikke klart defineret. Det afhænger af den person, som bruger ordet. Skovejeren kalder det bæredygtigt, hvis økonomien hænger sammen. Fredningsfolkene, hvis der ikke bliver fældet træer. Ørsted, hvis træpillerne er certificeret efter internationale regler. Og jeg har så min egen udlægning af bæredygtighed, som afviger lidt fra de tre andre.

Kan I så garantere, at træpillerne er 100 procent bæredygtige, eller kan I ikke garantere, at de er 100 procent bæredygtige?

- Det, vi kan bevidne, er, at de er certificeret efter de internationale regler, og at de også overholder de danske regler.”

Nederst i artiklen fremgår her en mindre rude, som viser en skærm, hvorpå det er muligt at afspille en godt 21 minutter lang tv-dokumentar fra YouTube med overskriften ”*Ødelægger dansk firma beskyttet natur i Estland?*”, som ligeledes er tilgængelig via den ovenstående artikel. Det er via skærmen muligt at følge et link til YouTube.com, hvor samme dokumentar er tilgængelig via TV2 Østjyllands YouTube-profil.

- *Artiklen ”S-ordfører om biomasse-historie: - Det er ret alvorligt”*

TV 2 Østjylland bragte den 12. november 2021 på tv2ostjylland.dk artiklen ”*S-ordfører om biomasse-historie: - Det er ret alvorligt*” med underrubrikken:

”Det er stærkt utilfredsstillende og skal undersøges til bunds, lyder det fra Socialdemokratiets politiske ordfører i Aarhus, efter TV2 ØSTJYLLANDs dækning om såkaldt bæredygtige energikilder.”

Af artiklen fremgår bl.a.:

”- Det er ikke godt nok.

Socialdemokratiets politiske ordfører i Aarhus [Politiker B] er skuffet, hvis det viser sig, at aarhusianske hjem er blevet opvarmet med ikke-bæredygtige energikilder.

Den tvivl har nemlig rejst sig på baggrund af TV2 ØSTJYLLANDs afdækning af, hvad de træpiller, der bruges på kraftvarmeværker som Studstrupværket nord for Aarhus, er lavet af. For indtil videre har det lydt, at de kom fra resttræer i Estland, der ikke havde anden økonomisk nytte end biomasse.

Men lokale estiske naturorganisationer har et andet billede af det, der foregår. Nemlig, at det er raske træer, der fældes, fragtes til Danmark og brændes af for at forsyne danskerne med fjernvarme.

Energiselskabet Ørsted har nu bedt firmaet, der hidtil har certificeret træet som bæredygtigt, [Klager], om en forklaring. Det sker, efter firmaets direktør over for TV2 ØSTJYLLAND sagde, at han ikke kunne garantere, at alt træ var bæredygtig.

[...]”

Nederst i artiklen fremgår nyhedsindslaget om sagen fra TV2 Østjyllands nyhedsudsendelse den 11. november 2021.

- *Artiklen ”Grøn ordfører: Træpiller er simpelthen ikke bæredygtigt nok”*

TV 2 Østjylland bragte den 12. november 2021 på tv2ostjylland.dk artiklen ”Grøn ordfører: Træpiller er simpelthen ikke bæredygtigt nok” med underrubrikken:

”Fremtidens fjernvarme skal ikke komme fra importerede træpiller, hvis det står til Enhedslistens forsyningsordfører.”

Af artiklen fremgår bl.a.:

”Danske forsyningsvirksomheder skal ikke importere træpiller og andre former for biomasser for at varme danske hjem op.

I hvert fald ikke hvis det står til [Politiker C], folketingsmedlem for Enhedslisten og partiets forsynings- og klimaordfører.”

I artiklen fremgår her med mindre skrift ordene ”Læs også: Ørsted lover bæredygtighed – nu sås der tvivl om løftet”, som udgør et link med artiklen med samme overskrift, der er indsat ovenfor. Artiklen fortsætter:

”- Importeret biomasse, herunder træpiller, er simpelthen ikke bæredygtigt nok. Vi skal frem til i Danmark, at vores energiproduktion kun har dansk biomasse. Så kan man have styr på det. Det her med at importere det og skulle have styr på certifikater

og overvåge det, det dur ikke, og det er heller ikke en CO₂-neutral løsning, siger [Politiker C], der kalder brugen af træpiller for "en blind vej vi er gået nedad".
[...]"

Øvrige oplysninger

Pressenævnet har fra TV2 Østjylland modtaget kopi af følgende brev med overskriften "*Redegørelse til Ørsted i forbindelse med TV2-udsendelse om estisk biomasse*", som ses at være sendt fra [Klager] til Ørsted den 13. november 2021:

"Herved fremsendes vores redegørelse i forbindelse med anklager fremsat af TV2 Østjylland i en række programmer i den forløbne uge.

1. I indslaget spørger journalisten, om direktør [Klagers direktør] kan garantere, at alt "biomasse fra Estland er 100% bæredygtig". Det kan han naturligvis ikke. [Klager] kan kun forholde sig til den del af biomassen, der er certificeret af [Klager]. Klippet danner grundlag for resten af dækningen og konklusionen: [Klager] kan ikke garantere, at Ørsteds biomasse er bæredygtig.
2. Journalisten bygger således en falsk præmis, når han afkræver en 100% garanti for bæredygtighed. Det svarer til, at man spurgte TV2's ansvarshavende redaktør, om han kan garantere at alle danske journalister er objektive. Alligevel bliver denne falske præmis bærende for efterfølgende nyheder og konfrontation med Ørsteds talsmand, selvom TV2 på intet tidspunkt har dokumenteret, at der importeres biomasse som ikke er bæredygtig til Danmark, eller at regler for certificeringen ikke skulle være overholdt.
3. Vi har i en email gjort TV2's journalister opmærksomme på, at [Klagers direktør] svarer på et spørgsmål, som han opfatter som generelt. Alligevel har de valgt at bruge det, taget ud af kontekst.
4. I forbindelse med produktionen har TV2's journalister ageret langt ud over en etisk forsvarlig grænse. På trods af, at vi har tilbudt dem hjælp og forsynet dem med viden - blandt andet dokumentation for og ekspertudtalelser om, at Estland's skove faktisk forvaltes rigtig godt, endda bedre end de danske, så har de ensidigt udvalgt kilder, som bekræfter deres sensationelle vinkling - [Naturformidleren] og en lokal campaigner.
5. Der er ingen tvivl om, at certificeringsordninger kan forbedres. [Klager] har været meget åben omkring svaghederne i systemerne og arbejder hele tiden på at forbedre de dele, vi har mulighed for at påvirke. Men Estland er formentlig det ringeste eksempel på disse svagheder. Desværre er TV2's dækning stærkt forvanskende og bygger på en præmis, der kun er opstillet for at skabe sensation.
[...]
7. Der er indgivet en formel klage til TV2's ledelse over indslaget."

[Klager] klagede på et for Pressenævnet ukendt tidspunkt til TV2 Østjylland over omtalen. Klagen blev den 26. november 2021 afvist af TV2 Østjylland. [Klager]s klage over TV2 Østjyllands afslag er modtaget i Pressenævnet den 6. december 2021.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

God presseskik

Korrekt information og vinkling mv.

[Klager] (tidligere [Klagers tidligere navn]) har oplyst, at de er en dansk miljøorganisation, der blandt andet certificerer skov- og træbiomasse i Estland, herunder en del af den biomasse, der importeres af Ørsted.

Klager blev i begyndelsen af august 2021 kontaktet af TV2 Østjyllands journalister, der bad om hjælp til ”baggrund”. TV 2 har tidligere lavet en næsten identisk historie, og [Klager] var derfor skeptiske, men klager valgte alligevel at samarbejde, fordi de mener, at der er behov for at skabe et bredere kendskab til certificering. Derfor gav [Klager] journalisterne fuld adgang til deres eksperter.

Alligevel mødte journalisten og hans kollega uanmeldt op på [Klager]s kontor i Estland sammen med to kamerafolk og den lokale campaigner, der bliver brugt som bærende modpart i dette og mange andre indslag om emnet.

[Klager] har anført, at omstændighederne peger i retningen af, at TV2 Østjylland har haft en agenda – og en overskrift – allerede før, de opsøgte [Klager], og at journalisterne i mangel af en reel historie har valgt at skabe den selv.

[Klager] har henvist til, at TV2 Østjyllands journalist i det påklagede nyhedsindslag spørger [Klager]s direktør, [Klagers direktør], om han kan garantere, at alt biomasse, der importeres fra Estland til Danmark, er 100 % bæredygtigt. Det kan direktøren naturligvis ikke, hvorfor han under interviewet svarer: ”Nej, det kan jeg overhovedet ikke”.

Det konkrete spørgsmål blev stillet, efter at direktøren havde fortalt journalisten om den generelle og historiske udvikling for skovbrug, certificering og biomasseeksport i Estland. Der er således ingen tvivl om, at han svarede på et generelt spørgsmål og ikke et spørgsmål om Ørstedes import specifikt. I indslaget er direktørens udsagn dog klippet sammen med et andet citat, så det fremstår som om, han kommenterer specifikt på [Klager]s certificeringsarbejde.

Af indslaget fremgår således:

”[Tidskode 08:27]

Journalisten: Danmark importerer jo rigtig mange træpiller fra Estland. Altså vi snakker jo millioner af tons. De træpiller, som ender i Danmark. Kan du sige 100 % af dem, at de er bæredygtige?”

Direktør for [Klager], [Klagers direktør]: Nej, det kan jeg overhovedet ikke, men jeg kan sige, at der er heldigvis kommet en masse fokus på standarder og krav for træpiller i dag sammenlignet med, hvad der var for bare 10 år siden.”

Under interviewet borede journalisten herefter videre og stillede et mere præcist spørgsmål, stadig uden at nævne Ørsted. Det følgende citat er dog kun med i TV2 Østjyllands YouTube-version af indslaget, selvom det i forhold til konteksten er helt afgørende:

” [Tidskode 14:36]

Journalisten: Kan I ikke frygte, at de certifikater I giver, når I tjekker en gang om året, simpelthen bare bliver brugt til ”greenwashing”?

[Klagers direktør]: Nej, ikke i stor stil. Selvfølgelig kan der være nogen, der snyder. Det vil der altid være. Men vores hovedindtryk er, at kravene bliver overholdt.”

[Klager] har anført, at journalisten på baggrund af ovenstående citater i den påklagede omtale har konkluderet, at direktør [Klagers direktør] udtaler, at han ikke kan garantere, at Ørsteds import af biomasse fra Estland er 100 % bæredygtig. Journalistens konklusion er lodret forkert, men alligevel konfronterer han Ørsteds talsmand med netop denne konklusion sidst i nyhedsindslaget:

” [Tidskode 09:26]

Journalisten: [Klagers tidligere navn] [[Klager]s tidligere navn, *Pressenævnet*] står underskrevet mange steder hos jer og også hos Granuul Invest. Når jeg snakker med [Klagers direktør] fra [Klagers tidligere navn], så siger han, at han ikke kan garantere, at denne biomasse er 100 % bæredygtig.”

Dette citat er ifølge [Klager] helt afgørende. Således bygger TV2 Østjyllands efterfølgende dækning af sagen på, at [Klagers direktør] skulle have sagt, at han *ikke* kan garantere, at Ørsteds [I begge tilfælde original kursivering, *Pressenævnet*] er 100 % bæredygtig – selv om journalisten under interviewet faktisk ikke stillede ham netop dette spørgsmål, og selv om [Klagers direktør] faktisk udtalte, at han mener, at certificeringskravene bliver overholdt.

Før offentliggørelsen af indslaget bad [Klager] TV2 Østjylland om lov til at se klippet med [Klagers direktør], da mediet ikke ville lade klager se hele indslaget. [Klager] har anført, at det på klippet var tydeligt, at [Klagers direktør]s citat uden kontekst kunne bruges til at spidsvinkle på Ørsteds import, selv om det ikke var denne, men hele Danmarks import, der blev spurgt til i forbindelse med det aktuelle citat. Dette pointerede [Klager] i en mail til journalisten [Gengivet under punkt 1, Sagsfremstilling, *Pressenævnet*], men han har tilsyneladende valgt at vinkle mod bedre vidende. Den påklagede nyhedsdækning bygger nemlig udelukkende på, at [Klagers direktør] skulle have sagt, at han ikke kan garantere, at Ørsteds import fra Estland er 100 % bæredygtig.

[Klager] har i tillæg til nyhedsindslaget henvist til fire konkrete udsagn i de påklagede artikler. For det første udsagnet:

”Danmarks største energiselskab lover kunderne i Aarhus 100 procent bæredygtig biomasse, fordi deres træpiller har de rigtige certifikater. **Men firmaet, der giver certifikaterne, siger, at de ikke kan love 100 procent bæredygtighed.** [[Klager]s fremhævning, *Pressenævnet*]”,

som fremgår af artiklen *"Ørsted lover bæredygtighed – nu sås der tvivl om løftet"* af 10. november 2021. For det andet følgende udsagn fra artiklen *"Tvivl om grønne løfter: Nu kræver energigigant svar"* af 11. november 2021:

"Kommer din fjernvarme fra 100 procent bæredygtige kilder eller ej? Det vil energiselskabet Ørsted nu have klart svar på efter TV2 ØSTJYLLANDS dækning."

Endvidere udsagnet:

"Det er stærkt utilfredsstillende og skal undersøges til bunds, lyder det fra Socialdemokratiets politiske ordfører i Aarhus, efter TV2 ØSTJYLLANDS dækning om såkaldt bæredygtige energikilder.",

bragt i artiklen *"S-ordfører om biomasse-historie: - Det er ret alvorligt"* af 12. november 2021, og endelig:

"Fremtidens fjernvarme skal ikke komme fra importerede træpiller, hvis det står til Enhedslistens forsyningsordfører.",

som fremgår af artiklen *"Grøn ordfører: Træpiller er simpelthen ikke bæredygtigt nok"* af 12. november 2021.

På baggrund af ovenstående har [Klager] anført, at TV2 Østjylland har begået et alvorligt brud på god presseskik ved at have bragt et forvansket citat i det indledende nyhedsindslag, der herefter er blevet brugt til at skabe en falsk præmis for den efterfølgende nyhedsdækning, hvor [Klager] nævnes.

I TV2 Østjyllands svar på [Klager]s indledende klage til dem, har TV2 Østjylland forsvaret sig med, at direktør [Klagers direktør] skulle have forstået, hvad journalisten mente ud fra den generelle kontekst. Hertil har [Klager] anført, at [Klagers direktør] på intet tidspunkt var i tvivl om, hvornår spørgsmålene var generelle, og hvornår de havde direkte fokus på Ørsted. [Klager] har bedt TV2 Østjylland om at udlevere det fulde interview med [Klagers direktør], netop for at kunne dokumentere konteksten, men det har TV2 Østjylland afslået.

[Klager] har anført, at sagen har principiel karakter, fordi indslag som dette er med til at skævvride en vigtig debat i et forsøg på at pumpe en historie op og formentlig tiltrække flere seere. Man kan være uenig om, hvorvidt biomasse er godt eller skidt, men som medie og journalist har man et ansvar for i det mindste at tilstræbe en objektiv fremstilling. I dette tilfælde har journalisten ikke blot manipuleret udtalelser og brugt en klassisk journalistisk finte som *"Kan du garantere 100 % [...]"*. TV2 Østjylland har helt udeladt ekspertkilder, der kunne balancere udtalelserne fra [Naturformidleren] og den lokale campaigner, selv om TV2 Østjylland har talt med flere eksperter fra Københavns Universitet.

2.2 TV2 Østjyllands synspunkter

God presseskik

Korrekt information og vinkling

TV2 Østjylland har afvist at have handlet i strid med god presseskik i forbindelse med den påklagede omtale.

Om baggrunden for omtalen har TV2 Østjylland oplyst, at historien overordnet og forenklet handler om, at Ørsted leverer en stor del af fjernvarmen i Aarhus. For at kunne det importerer Ørsted årligt 2,5 millioner tons biomasse (træpiller og træflis), hvoraf 23 procent kommer fra Estland. Ørsted skriver på deres hjemmeside, at de udelukkende bruger bæredygtig biomasse, hvilket TV2 Østjylland tog til Estland for at undersøge rigtigheden af.

I Estland køber Ørsted deres biomasse af virksomheden Graanul Invest. Grunden til, at Graanul Invest kan sælge biomassen som værende bæredygtig er, at biomassen lever op til en række miljøcertificeringer. Det er [Klager], der kontrollerer, at biomassen lever op til certifikaterne. Ørsted kan derfor kun erklære deres biomasse for 100 % bæredygtig, hvis [Klager] kan garantere det. Derfor var det interessant for TV2 Østjylland at snakke med [Klager], som, hvilket TV2 Østjylland har bemærket, er finansieret af blandt andre Graanul Invest og Ørsted.

I august 2021 var TV2 Østjyllands journalister i forbindelse med den indledende research i kontakt med [Klager]s kommunikationsafdeling, idet TV2 Østjylland i en mail af 4. august 2021 til [Klager] skrev:

”Hej [Person A], som aftalt får du lige en mail ang. Certificeringsordningen.

På følgende link er de certifikater, som vi talte om i telefonen: <https://orsted-bio.dk/traebraendsler>

Mit spørgsmål er, hvad Ørsted har gjort ”rigtigt” for at få de certifikater?

Hvem er det, der underskriver certifikatet?

Og sidste spørgsmål er: Når Ørsted fx køber træpiller af Graanul invest eller et af deres datterselskaber, er I så inde og certificere dem også? Og hvordan foregår det?”

TV2 Østjylland har oplyst, at [Klager] den 4. august 2021 svarede:

”Jeg kan se, der er tale om en certificering af deres chain of custody. Hvis du har tid til at vente en halv times tid, vil jeg lige finde en, der kan sætte dig ind i, hvordan det hele fungerer.”,

og at [Klager] den 20. august 2021 videre bl.a. skrev:

”Du spurgte meget konkret ind til Ørsteds certifikater og Granuul. Men det var altså bare til baggrund? Jeg vil naturligvis gerne vide, hvis vi indgår i jeres dækning....”

I forlængelse heraf har TV2 Østjylland anført, at det allerede på dette tidspunkt altså var helt klart, at mediet ønskede at tale med [Klager] omkring certificeringen af den bæredygtige biomasse, som Ørsted modtager, og som [Klager] kontrollerer.

Da Tv-holdet ankom til [Klager]s kontor i Estland, præsenterede de sig som TV2 Østjylland og fortalte, at de var i Estland for at lave en historie om Ørsteds brug af certificeret bæredygtig biomasse fra Estland. Tv-holdet fortalte endvidere, at de ønskede at tale med [Klager] om deres rolle i certificeringen af bæredygtig biomasse fra Estland, hvorfor TV2 Østjylland altså havde gjort det helt klart for [Klager], at dette var formålet med mediets besøg.

TV2 Østjylland har herefter henvist til følgende, som mediet har oplyst er en udskrift af dele af interviewet med [Klager]:

”Mandlig journalist: Hvad tænker du omkring et firma som Ørsted, der står på deres hjemmeside, at de bruger udelukkende træpiller, der kommer fra resttræ og affaldstræ. Vi tager udelukkende træpiller, som ikke ødelægger biodiversiteten. Altså hvad tænker du om det?

Direktør for [Klager], [Klagers direktør]: Nu har jeg ikke læst deres hjemmeside.

Kvindelig journalist: Men det udsagn. Altså. Kan det være korrekt?

[Klagers direktør]: Jamen det er jo. Det er jo det træ, der ikke kan bruges til andet. [Medarbejderen] (medarbejder) har gode statistikker om træpriser, der kan man gå ind og se, hvordan er træpriserne på de forskellige typer træ, og det der går til biomassetræ. Det er absolut det alle allerbilligste. Så der er en grund til, at det ikke er blevet brugt til noget andet. Fra den økonomiske side, fra biodiversitetssiden, der checker vi, så de regler er overholdt for, at man ikke fælder i de områder, man ikke må fælde i. At man efterlader de antal træer, der skal efterlades på arealet osv., og så resten der må skovejeren finde det bedst økonomisk anvendelse for det. Og det er jeg helt sikker på, at skovejeren gør alt, hvad de kan i forhold til at tjene så mange penge som muligt. Det er det, de er der for...

...

Kvindelig journalist: Men det er ikke så meget det. Det er mere det med, hvis vi siger Valga Puu for eksempel, som er et datterselskab til Graanul Invest. Så leverer de noget til Graanul Invest, så leverer de træpillerne til Ørsted, og Ørsted de skal muligvis sende dem videre. De har i hvert fald certifikaterne. ... Er det så Ørsted, der har bolden – eller man skal sige – de skal ligesom kunne love, hvad deres træ er, eller er det Graanul Invest eller er vi helt nede i datterselskabet?

[Klagers direktør]: Så det første link i kæden, de har så ansvaret for alt, hvad er kommer ind...

Mandlig journalist: Og altså hvor ofte tjekker I så de forskellige virksomheder?

[Klagers direktør]: Normalt tjekker vi en gang om året. Så det vi går ud og tjekker, det er, de har et system på plads, som overholder alle reglerne, alle deres procedure er på plads. Vi tjekker, at medarbejderne forstår, hvad de skal lave, og så går vi ud i skoven. Hvis det er skov eller ud på landbrugsvirksomheden, og ser om de nu også gør det, de skal gøre, for at overholde reglerne. Vi kigger både på systemerne, papirarbejdet, og så kigger vi også på, hvad der sker ude på markerne og ude i skovene.

Mandlig journalist: Så hvad. Nu spørger jeg lige helt åbent her. Hvad med de andre 364 dage om året? Hvordan holder man styr på dem?

[Klagers direktør]: Ja, det er jo lidt. Du kan jo sammenligne det. Jeg plejer at sammenligne certificeringer med færdselsloven. Du ved, der er en lov, og den skal følges, så er der nogen, som kontrollerer en gang imellem, at loven bliver overholdt. Så står der nogle politifolk ude og tjekker, om du kører for stærkt eller ej. Det er jo lidt det samme, som certificeringssystemerne virker. Vi kommer ud og tjekker – en gang om året typisk – hvis der er problemer, så går vi ud igen. Som jeg sagde før, hvis vi har fundet problemer, og det er nogen alvorlige, så kommer vi typisk ud tre måneder senere og tjekker, om de nu har fået dem løst. Men det er jo ikke nogen garanti for, at reglerne altid bliver overholdt. Vi er rimelig sikre på, at det gør en forskel, at vi er ude og certificere og har de her kontrolfunktioner, men ligesom færdselsloven er det ikke nogen garanti for, at der aldrig er nogen, der kører for hurtigt.

...

Mandlig journalist: Danmark importerer jo rigtig mange træpiller fra Estland. Altså vi snakker jo millioner af tons. De træpiller, som ender i Danmark. Kan du sige 100% af dem, at de er bæredygtige?

[Klagers direktør]: Nej, det kan jeg overhovedet ikke, men jeg kan sige, at der er heldigvis kommet en masse fokus på standarder og krav for træpiller i dag sammenlignet med, hvad der var for bare 10 år siden.”

TV2 Østjylland har anført, at ovenstående udskrift dokumenterer, at det stod helt klart, at det, TV2 Østjylland ønskede at snakke med [Klager] om, var certificeringen af den bæredygtige biomasse, Ørsted importerer fra Estland. TV2 Østjylland forstår helt og fuldt, at [Klager] ikke kan stå på mål for alle træpiller, der sendes ud af Estland – men det var altså heller ikke det, TV2 Østjylland spurgte om. Hele grunden til, at TV2 Østjylland rejste til Estland og til, at TV2 Østjylland interviewede [Klager], var således at undersøge, om biomassen, som Ørsted importerer, er bæredygtig. Dette var [Klager] efter TV2 Østjyllands opfattelse fuldstændig klar over, og det er derfor heller ikke korrekt, at TV2 Østjylland tog til Estland med en agenda, og at mediet selv har skabt historien.

TV2 Østjylland har konkret henvist til [Klagers direktør]s udsagn under interviewet: ”Vi er rimelig sikre på, at det gør en forskel, at vi er ude og certificere og har de her kontrolfunktioner, men ligesom færdselsloven er det ikke nogen garanti for, at der aldrig er nogen, der kører for hurtigt.”

Her udtaler [Klagers direktør], direkte adspurgt til [Klager]s kontrol med certificeringsordningen, at [Klager] IKKE [TV2 Østjyllands fremhævning, *Pressenævnet*] kan garantere, at der ikke bliver snydt. [Klagers direktør] har været direktør i over 20 år, og han har lang erfaring med interviews. Hvis [Klagers direktør] var i tvivl om, hvad der blev spurgt om, eller ønskede at præcisere, at han talte om alle træpiller i hele Estland og ikke kun dem, [Klager] certificerer, så kunne han have gjort opmærksom på det under interviewet. Som anført ovenfor er det imidlertid TV2 Østjyllands opfattelse, at [Klagers direktør] ikke på nogen måde kunne være i tvivl om, at mediet under interviewet spurgte ind til de træpiller, [Klager] certificerer. Det giver heller ingen mening at spørge om andet.

I øvrigt har TV2 Østjylland bemærket, at man kan stille sig selv spørgsmålet, om svaret havde været anderledes, hvis [Klager] havde fået stillet samme spørgsmål formuleret på følgende måde: ”Kan [Klager] garantere [at] 100 procent af den biomasse, Ørsted importerer, og som [Klager] certificerer, er 100 procent bæredygtig?”

TV2 Østjylland har oplyst, at mediet den 28. oktober 2021 interviewede senior manager og bæredygtighedsansvarlig for biomasse i Ørsted, [Senior manageren]. Under interviewede bad TV2 Østjylland bl.a. Ørsted om at forholde sig til, om Ørsted kan garantere, at de udelukkende anvender bæredygtig biomasse (træpiller) under fjernvarmeproduktionen til de aarhusianske kunder, når [Klager] ikke kan garantere, at de træpiller, de certificerer, er 100 procent bæredygtige.

Til dette svarede Ørsted: *”Vores biomasse er certificeret, og dermed er vi enige med både de danske myndigheder og EU’s myndigheder om, at certificeret biomasse er bæredygtig biomasse”*. Hertil har TV2 Østjylland bemærket, at det altså er helt essentielt, at Ørsted kan stole på certificeringen, for ellers kan Ørsted ikke love deres kunder, at den biomasse, de bruger, udelukkende er bæredygtig. Og derfor er [Klager]s udtalelse under interviewet om, at de IKKE [TV2 Østjyllands fremhævning, *Pressenævnet*] kan garantere 100 % bæredygtighed så kontroversiel.

TV2 Østjylland har kendskab til, at der efter mediets interview med Ørsted har været tæt kontakt mellem Ørsted og [Klager], og at [Klager] har afleveret en redegørelse til Ørsted omkring forløbet. I redegørelsen af 13. november 2021, som TV2 Østjylland har fremsendt i kopi til Pressenævnet, forsvarede [Klager] sig over for Ørsted med, at de er blevet fejl citeret af TV2 Østjylland:

”I indslaget spørger journalisten, om direktør [Klagers direktør] kan garantere, at alt ”biomasse fra Estland er 100% bæredygtigt”. Det kan han naturligvis ikke. [Klager] kan kun forholde sig til den del af biomassen, der er certificeret af [Klager]. Klippet danner grundlag for resten af dækningen og konklusionen: [Klager] kan ikke garantere, at Ørsteds biomasse er bæredygtig.”

Endvidere skrev [Klager] i en mail den 2. november 2021 til TV2 Østjylland – altså fire dage efter TV2 Østjyllands interview med Ørsted – at direktør [Klagers direktør] i interviewet havde svaret generelt på spørgsmål om træpiller, der ender i Danmark.

TV2 Østjylland har anført, at mediet betragter dette som en efterrationalisering og et argument opfundet til lejligheden for på den måde at kunne slippe uden om den kontroversielle udtalelse givet under interviewet flere uger forinden. Det er korrekt, at selve det konkrete spørgsmål blev formuleret på en måde, som hvis det var det eneste spørgsmål, TV2 Østjylland havde stillet, så kunne [Klager] med rette blive forvirret over, hvorfor mediet bad dem tage ansvar for alle træpiller, der ender i Danmark. Det er imidlertid heller ikke tilfældet, hvilket ovenstående synspunkter gør klart.

Efter at have interviewet Ørsted, interviewede TV2 Østjylland AffaldVarme i Aarhus, der sælger og distribuerer den fjernvarme, som Ørsted producerer på Studstrupværket. I den forbindelse forelagde TV2 Østjylland [Klager] og Ørsteds udtalelser for AffaldVarme, hvilket fik AffaldVarme til at kræve en redegørelse fra Ørsted i sagen. TV2 Østjylland har oplyst, at Ørsted i sin redegørelse til AffaldVarme bl.a. skrev:

”I et interview med TV2/Østjylland sår direktøren for [Klager] tvivl om, hvorvidt de kan garantere, at skovene forvaltes i overensstemmelse med certificeringskravene. Det finder vi meget bekymrende, da [Klager] er vores uafhængige kontrolinstans af de certificerede skove. Vi er bevidste om, at [Klager] uden forudgående aftale blev interviewet i over en time, og at klippet anvendt af TV2/Østjylland kan være taget ud af en sammenhæng.

I Ørsted forventer vi, ligesom de mange andre virksomheder, der anvender certificeret træ, at vi kan stole på certificeringerne. Certificeringsordningernes funktion er, at vi som indkøbere kan være sikre på, at de produkter, vi køber, lever op til vores krav. Det er også det, vores uafhængige kontrolinstans – [Klager] - sætter sin underskrift på i de rapporter, de aflægges fra de skovområder, vi sourcer træpiller til Studstrupværket fra. Skulle der være den mindste tvivl, så vil vi undersøge det til bunds, da det i så fald ikke ville leve op til de krav, vi stiller til bæredygtigheden af biomassen.

Vi har derfor bedt [Klager] om en redegørelse for, hvordan de sikrer, at alle krav i certificeringsordningerne er overholdt, og hvordan de fremadrettet vil sikre bæredygtigheden af de produkter, vi køber. Den redegørelse vil AffaldVarme Aarhus selvfølgelig også få præsenteret.”

Til dette har TV2 Østjylland bemærket, at når både Ørsted og AffaldVarme har bedt om en redegørelse i denne sag, så er det fordi, at hele det ”grønne korthus” ramler, hvis ikke [Klager] kan garantere, at biomassen fra Estland er 100 procent bæredygtig. I forlængelse heraf har TV2 Østjylland anført, at det er derfor, at [Klager] efter sit interview med TV2 Østjylland har forsøgt at få det til at fremstå som om, de er blevet fejlciteret, hvilket de ikke er.

Efter TV2 Østjyllands dokumentar var blevet offentliggjort på YouTube, og de første indslag var blevet sendt på TV2 Østjylland, blev [Klager]s direktør, [Klagers direktør], igen interviewet af TV2 Østjylland. Under dette interview blev [Klagers direktør] helt åbent spurgt, hvad han mener, at TV2 Østjylland tidligere havde misforstået. Til dette svarede [Klagers direktør], at TV2 Østjylland ikke havde forstået definitionen på bæredygtighed. TV2 Østjylland har henvist til følgende, som, mediet har oplyst, er en udskrift fra det pågældende interview:

”*TV2 ØSTJYLLAND*: [Klagers direktør], I har givet udtryk overfor os, at I synes, at vi har misforstået nogle ting. Vil du uddybe det?

[*Klagers direktør*]: Jamen, det vil jeg da gerne. Altså et af de der hovedciter, jeg blev citeret for, det var, at jeg ikke kunne garantere at træpiller, der kom fra Estland er bæredygtige. Og der ligger, der jo forskellige elementer i det. For det første; hvad mener man, når man siger bæredygtig? Det er jo meget forskelligt alt efter, hvad det er for en person, man spørger. Hvis man er skovejeren, så er det bæredygtigt, når

økonomien hænger sammen, hvis man er fredningsfolk, som I var ude og interviewe, så er det bæredygtigt, når man ikke fælder skovene, hvis man er Ørsted i Danmark, som importerer træpillerne, så er de bæredygtige, når de overholder de internationale og danske regler - hvilket de gør. Og hvis du spørger mig, hvad bæredygtighed er, jamen så er det, når man har fundet den rette balance mellem udnyttelse og beskyttelse af skoven. Så man tager hensyn til dyrelivet i skoven og også sikrer sig, at vi får træ til alle de produkter, som vi jo alle elsker, og ved, at træ er meget miljøvenligt materiale, der kan bruges til en frygtelig masse gode ting. Så når man bare... Så når jeg bliver stillet spørgsmålet om, jeg kan garantere at alle træpiller kommer fra Estland er bæredygtige, så er det første, hvad mener journalisten der med bæredygtighed – i det her tilfælde, mente han helt klart, det var fredningsfolkernes definition af bæredygtig. **For det andet kan jeg ikke sige noget om træpiller, som vi ikke har været med til at certificere** [TV2 Østjyllands fremhævning, *Pressenævnet*]. Der bliver bare spurgt til træpiller, og der er masser træpiller, der overhovedet ikke er certificeret, der går til Danmark. Og dem kan jeg naturligvis ikke garantere noget som helst om [...]"

Under dette interview fortalte [Klagers direktør] altså, at han ikke kan udtale sig om de træpiller, som [Klager] ikke har haft noget at gøre med. Alligevel har [Klager] efterfølgende, herunder i forbindelse med Pressenævns sagen, påstået, at det var præcis det, [Klagers direktør] gjorde under sit første interview med TV2 Østjylland. Desuden har [Klagers direktør] også tidligere, i artiklen *"NGO: Certificering er ingen garanti, men det er et skridt på vejen"*, bragt på altinget.dk den 16. september 2020, og i artiklen *"Miljømærker er ikke perfekte. Lad os sige det som det er"*, bragt på [Klager]s egen hjemmeside den 12. oktober 2020, udtalt, at certifikaterne ikke giver nogen garantier.

Afslutningsvist har TV2 Østjylland anført, at det er korrekt, at mediet har afvist at udlevere råoptagelser til [Klager] af det fulde interview fra Estland. Det følger af TV2 Østjyllands generelle etiske retningslinjer, at mediet af princip aldrig udleverer råoptagelser, hvilket [Klager] også tidligere er blevet gjort bekendt med.

Endelig har TV2 Østjylland afvist at have udeladt ekspertkilder fra omtalen på grund af deres udtalelser. TV2 Østjylland har talt med en lang række eksperter i forbindelse med dækningen af denne sag. Nogle er endt i dækningen, mens andre er blevet brugt til baggrundsviden, hvilket er en helt normal og gængs journalistisk procedure og helt i tråd med de presseetiske regler. [Klager] har i øvrigt heller ikke påpeget faktuelle fejl, hvorfor dette virker som en søgt kritik.

På baggrund af ovenstående har TV2 Østjylland afvist at have skabt en falsk præmis, da [Klager] er blevet citeret loyalt og korrekt, hvorfor den påklagede omtale lever op til god presseetik.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Martin Lavesen, Anja Lundberg Andersen, Lene Sarup og John Meinert Jacobsen.

Kompetence

Den påklagede YouTube-video, ”Ødelægger dansk firma beskyttet natur i Estland?”, er indsat i flere af de påklagede artikler, som er bragt på tv2ostjylland.dk. Hjemmesiden tv2ostjylland.dk er anmeldt til Pressenævnet efter medieansvarslovens § 8, stk. 1, jf. § 1, nr. 3, og er dermed omfattet af Pressenævnets kompetence.

YouTube-hjemmesiden <https://youtube.com/watch?v=1JOyByotdts&t=2s>, hvor den påklagede YouTube-video er offentliggjort, er ikke anmeldt til Pressenævnet efter medieansvarslovens § 8, stk. 1.

Selvom den påklagede YouTube-video er offentliggjort på hjemmesiden <https://youtube.com/watch?v=1JOyByotdts&t=2s>, fremstår det for læseren, som om YouTube-videoen er en del af de påklagede artikler, der er bragt på TV2 Østjyllands hjemmeside. Der er i den forbindelse lagt vægt på, at det er muligt at se YouTube-videoen direkte i de påklagede artikler, ligesom YouTube-videoen efter det oplyste er produceret af TV2 Østjylland. Pressenævnet behandler derfor klagen i sin helhed.

God presseskik

Korrekt information og vinkling mv.

[Klager] har klaget over, at TV2 Østjylland i omtalen mod bedre vidende har anvendt et citat fra [Klager]s direktør i en forkert og for klager skadelig kontekst.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte, jf. punkt A.1.

Pressenævnet bemærker generelt, at redaktøren i overensstemmelse med det almindelige princip om redaktørens ret til at redigere mediet som udgangspunkt er berettiget til at beslutte, hvad man vil bringe i mediet. Det vil sige, at det ligger inden for grænserne af redaktørens redigeringsret at undlade at omtale forhold, der for en af parterne eller andre forekommer centrale, ligesom det er op til redaktøren at vælge og fravælge materiale og kilder, så længe det samlede indtryk giver et retvisende billede.

Pressenævnet finder, at det har klar almen interesse at undersøge, hvorvidt certificering af biomasse giver et korrekt billede af, om biomassen er bæredygtig. For så vidt angår omtalens vinkling finder Pressenævnet samtidig, at TV2 Østjylland, på trods af den valgte kritiske vinkel, havde et ansvar for, at det samlede indtryk gav et retvisende billede af [Klager].

[Klager] har klaget over, at TV2 Østjylland i omtalen flere gange har fremhævet følgende spørgsmål og svar, som stammer fra TV2 Østjyllands interview med [Klager]s direktør:

”Journalist: De træpiller, som ender i Danmark, kan du sige 100 % om dem, at de er bæredygtige?

[Klagers direktør]: Nej, det kan jeg overhovedet ikke [...]”,

og fremstillet det som, at [Klager] i sit svar forholder sig konkret til organisationens certificeringsarbejde for Ørsted. Dette selv om TV2 Østjyllands spørgsmål var generelt, og [Klager] i sit svar derfor forholdt sig til, hvorvidt organisationen kan garantere, at al biomasse, der importeres fra Estland til Danmark, er 100 procent bæredygtig. At [Klager] alene havde forholdt sig til et spørgsmål af generel karakter, understregede organisationen via mail over for TV2 Østjylland otte dage inden offentliggørelsen af det første nyhedsindslag og den første artikel, men desuagtet valgte TV2 Østjylland at fastholde den misvisende og for [Klager] skadelige vinkling.

Heroverfor har TV2 Østjylland anført, at mediet helt fra sin indledende kontakt med [Klager] i august 2021 og under det efterfølgende forløb frem til offentliggørelsen af den påklagede omtale har gjort det klart, at mediet ønskede at snakke med [Klager] omkring certificeringen af den bæredygtige biomasse, som Ørsted modtager, og som [Klager] kontrollerer. Derfor, og på baggrund af forløbet af resten af det interview, hvor det anvendte citat stammer fra, er det TV2 Østjyllands opfattelse, at det stod klart for [Klager], at journalistens spørgsmål var konkret og vedrørte den biomasse, som Ørsted modtager, og som er certificeret af [Klager]. TV2 Østjylland har samtidig bemærket, at mediet opfatter [Klager]s synspunkt, som ligger til grund for nærværende klagesag, som en efterrationalisering og et argument opfundet til lejligheden, da udtalelsen fra interviewet i Estland efterfølgende har vist sig at være problematisk for klager.

På baggrund af sagens oplysninger har Pressenævnet lagt til grund, at TV2 Østjylland og [Klager] i august 2021 havde en skriftlig korrespondance hvorfra TV2 Østjylland har refereret følgende mails for Pressenævnet:

”Hej [Person A], som aftalt får du lige en mail ang. Certificeringsordningen.

På følgende link er de certifikater, som vi talte om i telefonen: <https://orsted-bio.dk/traebraendsler>

Mit spørgsmål er, hvad Ørsted har gjort ”rigtigt” for at få de certifikater?

Hvem er det, der underskriver certifikatet?

Og sidste spørgsmål er: Når Ørsted fx køber træpiller af Graanul invest eller et af deres datterselskaber, er I så inde og certificere dem også? Og hvordan foregår det?”

TV2 Østjylland har oplyst, at [Klager] den 4. august 2021 svarede:

”Jeg kan se, der er tale om en certificering af deres chain of custody. Hvis du har tid til at vente en halv times tid, vil jeg lige finde en, der kan sætte dig ind i, hvordan det hele fungerer.

Vh [Person A]”,

og at [Klager] den 20. august 2021 videre bl.a. skrev:

”Du spurgte meget konkret ind til Ørsteds certificater og Granuul. Men det var altså bare til baggrund? Jeg vil naturligvis gerne vide, hvis vi indgår i jeres dækning...”

Oplysningerne om ovenstående mails er ikke blevet bestridt af [Klager] i forbindelse med klagesagen.

I efteråret 2021 foretog TV2 Østjylland et interview med [Klager]s direktør. Direktørens udtalelser fra dette interview blev herefter foreholdt Ørsted under et interview den 28. oktober 2021 med Ørsteds Senior Manager i afdelingen for Bioenergy Sustainability. Den 2. november 2021 skrev [Klager] følgende i en mail til TV2 Østjyllands journalist:

”Lige en detalje, nu du siger, at klippet måske bliver endnu kortere. Du spørger [Klagers direktør]: ”De træpiller, der ender i Danmark. Kan du sige 100 procent, at dem, de er bæredygtige?” Du stiller ham altså et generelt spørgsmål om ’træpiller, der ender i Danmark’, og dét er hvad han svarer på her. Bare så du ikke erstatter dit spørgsmål med noget han ikke forholder sig til i citatet.”

Til dette svarede journalisten samme dag: *”Jeg kommer ikke til at erstatte mit spørgsmål med noget andet. Mit spørgsmål kommer med.”*

Den påklagede omtale blev offentliggjort i en udsendelse på TV2 Østjyllands YouTube-kanal, i nyhedsindslag på TV2 Østjylland og i artikler på tv2ostjylland.dk den 10., 11. og 12. november 2021. Af nyhedsindslaget, som blev bragt på TV2 Østjylland den 10. november 2021, fremgår bl.a. følgende:

” [...]

Speak, voiceover: Men certifikaterne lover jo 100 % bæredygtighed og biodiversitet, eller gør de? Vi har talt med det firma, som uddeler og kontrollerer certifikaterne. De hedder [Klager], og de ligger her i Estland og har en dansk direktør.

[Der klippes til et interview med direktør hos [Klager], [Klagers direktør]]

Journalist: Hvor ofte tjekker I de forskellige virksomheder?

[Klagers direktør]: Normalt tjekker vi en gang om året. Så det vi går ud og tjekker er, at de har et system på plads, som overholder alle regler, og at deres procedure er på plads.

Journalist: Så hvad med de andre 364 dage om året?

[Klagers direktør]: Jeg plejer at sammenligne certificeringer med færdselsloven. Du ved, vi har en lov, og den skal følges, og så er der nogen, der kontrollerer en gang i mellem. Men det er jo ikke nogen garanti for, at reglerne altid bliver overholdt. Vi er rimelig sikre på, at det gør en forskel, at vi er ude og certificere, og at vi har de her kontrolfunktioner. Men ligesom med færdselsloven er det jo ikke en garanti for, at der aldrig er nogen, der kører for hurtigt.

Journalist: De træpiller, som ender i Danmark, kan du sige 100 % om dem, at de er bæredygtige?

[Klagers direktør]: Nej, det kan jeg overhovedet ikke, men der er heldigvis kommet en masse fokus på standarder og krav på træpiller i dag sammenlignet med, hvad der var for bare ti år siden.
[...]"

Endvidere har [Klager] i sin klage fremhævet følgende udsagn i de påklagede artikler. For det første udsagnet:

"Danmarks største energiselskab lover kunderne i Aarhus 100 procent bæredygtig biomasse, fordi deres træpiller har de rigtige certifikater. **Men firmaet, der giver certifikaterne, siger, at de ikke kan love 100 procent bæredygtighed.** [[Klager]s fremhævning, *Pressenævnet*]",

som fremgår af artiklen "*Ørsted lover bæredygtighed – nu sås der tvivl om løftet*" af 10. november 2021. For det andet udsagnet:

"Kommer din fjernvarme fra 100 procent bæredygtige kilder eller ej? Det vil energiselskabet Ørsted nu have klart svar på efter TV2 ØSTJYLLANDS dækning."

fra artiklen "*Tvivl om grønne løfter: Nu kræver energigigant svar*" af 11. november 2021. For det tredje udsagnet:

"Det er stærkt utilfredsstillende og skal undersøges til bunds, lyder det fra Socialdemokratiets politiske ordfører i Aarhus, efter TV2 ØSTJYLLANDS dækning om såkaldt bæredygtige energikilder.",

bragt i artiklen "*S-ordfører om biomasse-historie: - Det er ret alvorligt*" af 12. november 2021. Og for det fjerde udsagnet:

"Fremtidens fjernvarme skal ikke komme fra importerede træpiller, hvis det står til Enhedslistens forsyningsordfører.",

som fremgår af artiklen "*Grøn ordfører: Træpiller er simpelthen ikke bæredygtigt nok*" af 12. november 2021.

Pressenævnet finder, at det ud fra interviewets kontekst, herunder på baggrund af de forudgående mails i august 2021 mellem TV2 Østjylland og [Klager], må have stået klart for [Klager], at TV2 Østjylland henvendte sig til klager for at indhente oplysninger om dennes certificeringsarbejde for Ørsted. I forlængelse heraf finder nævnet, at det endvidere burde have stået klart for [Klager] under det pågældende interview, at journalistens spørgsmål: "*De træpiller, som ender i Danmark, kan du sige 100 % om dem, at de er bæredygtige?*", angik de træpiller, der stammer fra træ, som [Klager] har certificeret, og ikke alle træpiller, som importeres til Danmark fra Estland. På den baggrund finder nævnet, at TV2 Østjylland ud fra mediets indledende interview med [Klager] var berettiget til at konkludere, at [Klager] i sit

svar på det pågældende spørgsmål havde forholdt sig konkret til bæredygtigheden af den biomasse, som organisationen certificerer, og som købes af Ørsted.

Nævnet finder imidlertid, at TV2 Østjylland inden offentliggørelsen af det første nyhedsindslag og den første artikel den 10. november 2021 burde have forholdt sig til den mail, som [Klager] havde sendt til mediet otte dage tidligere, den 2. november 2021, hvori [Klager] understregede, at svaret på spørgsmålet skulle opfattes som en generel afvisning af at kunne garantere, at al biomasse, der importeres fra Estland til Danmark, er bæredygtig. Nævnet finder således, at TV2 Østjylland, ved i den offentliggjorte omtale at have undladt at tage højde for eller gøre seerne og læserne opmærksom på [Klager]s præcisering af sit udsagn under det indledende interview, ikke har gengivet et retvisende billede af [Klager]s udtalelser i sagen. Nævnet udtaler kritik.

Offentliggørelse af Pressenævnets kendelse

I medfør af medieansvarslovens § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af TV2 Østjylland at offentliggøre et resumé af nævnets kendelse:

- Hjemmesiden

For så vidt angår offentliggørelse af nævnets kendelse på tv2ostjylland.dk skal offentliggørelse ske snarest på de af mediets platforme, hvor den påklagede artikel har været bragt. Offentliggørelsen skal ske i følgende udformning med Pressenævnets logo som illustration:

”[rubrik]

Pressenævnet kritiserer TV2 Østjylland.

[underrubrik]

TV2 Østjylland får kritik for at anvende citat i en misvisende kontekst.

[tekst]

I efteråret 2021 bragte TV2 Østjylland en række artikler, hvori der blev sat spørgsmålstegn ved korrektheden af Ørsteds løfte til deres kunder om, at den fjernvarme, de leverer, er produceret af 100 procent bæredygtig biomasse. I omtalen blev det fremstillet som om, at tvivlen skyldes, at [Klager], som certificerer biomasse for Ørsted, ikke kan love, at denne biomasse er 100 procent bæredygtig.

[Klager] klagede til Pressenævnet over, at TV2 Østjylland mod bedreviddende havde taget en udtalelse, hvor deres direktør havde forholdt sig til certificering af biomasse generelt, og fremstillet det som om, citatet vedrørte klagerens certificeringsarbejde for Ørsted.

Pressenævnet kritiserer TV2 Østjylland for i sin omtale at have anvendt et citat fra [Klager]s direktør i en kontekst, som mediet vidste, at [Klager] opfattede som misvisende, uden at dette fremgik af omtalen.

Pressenævnet har pålagt os at bringe ovennævnte meddelelse. Hele kendelsen fra Pressenævnet kan læses på pressenaevnet.dk”

Offentliggørelse af nævnets kendelse skal ske snarest på de af mediets platforme, hvor den påklagede artikel har været bragt. Offentliggørelse skal bestå i en selvstændig artikel med Pressenævnets logo som illustration. Artiklen skal prioriteres, f.eks. med placering på en forside i mindst et døgn efter kritikens offentliggørelse. Pressenævnets offentliggørelses-tekst skal bringes uden reklamer i teksten.

Endvidere skal denne artikel være offentligt tilgængelig som en selvstændig artikel i overensstemmelse med prioriteringen af den påklagede artikel, og i en periode svarende til den periode, hvor den påklagede artikel har været tilgængelig.

Endelig skal der oprettes et link med teksten "Pressenævnet har udtalt kritik af artiklen" direkte til nævnets kendelse på www.pressenaevnet.dk ved starten af brødteksten i den påklagede artikel, hvis den fortsat er tilgængelig på hjemmesiden og ikke er ændret på de punkter, hvor nævnet har udtalt kritik.

Skrifttype og layout bør svare til den opsætning, der i øvrigt anvendes i redaktionelle artikler i mediet.

- Tv-kanalen

For så vidt angår offentliggørelse af nævnets kendelse på tv-kanalen TV2 Østjylland, skal offentliggørelse af nævnets kendelse ske snarest i en tilsvarende udsendelse på samme tidspunkt som den kritiserede udsendelse og bringes i løbet af nyhedsudsendelsen i følgende udformning:

Studieværten siger henvendt til kameraet:

"Pressenævnet har udtalt kritik af et indslag, som vi bragte i november 2021".

Speaken fortsætter med:

"I indslaget blev der rejst tvivl om, hvorvidt Ørsted har ret, når de lover, at de leverer fjernvarme, der er produceret af 100 procent bæredygtig biomasse.

Det fremgik af indslaget, at tvivlen skyldes, at [Klager], der certificerer biomasse for Ørsted i Estland, har udtalt til TV2 Østjylland, at de ikke kan love, at Ørsteds træpiller er 100 procent bæredygtige.

[Klager] har klaget til Pressenævnet over, at TV2 Østjylland anvendte et citat fra [Klager]s direktør i en misvisende kontekst i indslaget. I klagen har [Klager] oplyst, at udtalelsen om, at de ikke kan love 100 procent bæredygtige træpiller, ikke vedrørte Ørsted, men træpiller, der importeres fra Estland til Danmark generelt. [Klager] har også oplyst, at TV2 Østjylland var klar over dette, inden indslaget blev offentliggjort.

Pressenævnet er enig med [Klager] i, at det burde have fremgået af indslaget, at [Klager] var uenig i den måde, TV2 Østjylland havde fremstillet deres citat på."

Speaken billeddækkes af relevante stillbilleder eller levende billeder fra det kritiserede indslag, idet billederne dog ikke må indebære en krænkelse af klager eller af andres rettigheder.

Indslaget slutter med, at studieværten henvendt til kameraet siger:

”Pressenævnet kritiserer TV2 Østjylland for at have bragt misvisende oplysninger om [Klager]s certificeringsarbejde. Hele Pressenævnets kendelse kan ses på Pressenævnets hjemmeside, www.pressenaevnet.dk”.

Den sidste sætning understøttes af en grafik med Pressenævnets webadresse til illustration af Pressenævnets logo.